

Χριστίνα Βούλγαρη «Η δασκάλα με την χρυσή καρδιά»

«...Η Χριστίνα Βούλγαρη αποτελεί μια γυναίκα-πρότυπο που γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Πτολεμαΐδα. Αφιέρωσε τη ζωή της στην παιδεία και τα γράμματα. Πρόκειται για μία από τις σημαντικότερες προσωπικότητες του τόπου, που υπήρξε μια σπουδαία ευεργέτιδα της Πτολεμαΐδας, γνωστή σε όλους για το πολύτιμο έργο που προσέφερε τόσο η ίδια όσο και η οικογένεια της στην πόλη μας.

Οι γονείς της Χριστίνας, Θεοδόσης και Σμαρώ Βούλγαρη, ήταν απλοί άνθρωποι, πρόσφυγες από τη Μισόπολη της Μ. Ασίας, οι οποίοι ήρθαν ξεριζωμένοι στην Ελλάδα στις 29 Αυγούστου του 1922, φέρνοντας μαζί τις τρεις πρώτες θυγατέρες τους, τη Θάλεια, την Αλίκη και τη Βαλεντίνη. Με τον ερχομό τους στην Ελλάδα εγκαθίστανται στη Θεσσαλονίκη, όπου μένουν μόνο για δύο χρόνια και το 1924 μετοικούν στην Πτολεμαΐδα. Εκεί γεννιέται η Χριστίνα Βούλγαρη, τέταρτο κατά σειρά παιδί της οικογένειας και την ακολουθούν η Παναγιώτα, ο Χρήστος και η Μαρίτσα. Στη Θεσσαλονίκη ξαναγυρίζουν μόνιμα πλέον το 1969. Η Θάλεια, η Χριστίνα και η Παναγιώτα γίνονται δασκάλες και η Αλίκη μοδίστρα. Τα άλλα παιδιά χάθηκαν σε μικρή ηλικία. Όνειρο ζωής όλης της οικογένειας είναι να προσφέρουν στον τόπο μας ένα σχολείο καθώς έχουν αφιερώσει όλη τη ζωή τους στην εκπαίδευση. Επιλέγουν μια ζωή λιτή, χωρίς ανέσεις και υπερβολές, πολλές φορές και με στερήσεις, ώστε να μπορέσουν να κάνουν μια μέρα το όνειρό τους πραγματικότητα. Με πραγματική αυτοθυσία, υπηρετούν όλοι μαζί τον κοινό στόχο τους, ο οποίος αποτελούσε έμπνευση της μητέρας της οικογένειας, Σμαρώς Βούλγαρη. Όπως έλεγε η ίδια η Χριστίνα Βούλγαρη, η μητέρα τους πάντα τις παρότρυνε να προσφέρουν ό,τι έχουν λέγοντας τους χαρακτηριστικά: «Αφού δεν παντρευτήκατε από εκεί που πήρατε τα λεφτά, από το Υπουργείο Παιδείας, εκεί να τα επιστρέψετε».

Έτσι, η Χριστίνα Βούλγαρη, θέλοντας να εκπληρώσει την επιθυμία των γονέων της Θεοδόση και Σμαρώς καθώς και των 3 αδελφών της, αποφασίζει να ξεκινήσει με δικά της έξοδα την ανέγερση σχολικού συγκροτήματος με σκοπό να το δωρίσει στην πόλη μας, συνεισφέροντας έτσι στην αναβάθμιση του μορφωτικού επιπέδου της περιοχής. Ζητάει, λοιπόν, το Νοέμβριο του 1999 από τον αρχιτέκτονα – μηχανικό και μετέπειτα δήμαρχο της Πτολεμαΐδας, κ. Γρηγόρη Τσιούμαρη, να εκπονήσει τη μελέτη κατασκευής του κτιρίου. Πρωταρχική σημασία έχει για την ίδια η εξασφάλιση της προσβασιμότητας στο συγκρότημα των ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ), και το θέτει ως απαραίτητη προδιαγραφή κατά το σχεδιασμό του. **Έτσι, στις αρχές του 2000 ξεκινάει ο σχεδιασμός ενός συγκροτήματος με τρία ξεχωριστά σε λειτουργικότητα κτίρια:**

1. Το σχολείο στοιχειώδους εκπαίδευσης επιφάνειας 656 τ.μ., αποτελούμενο από 7 αίθουσες διδασκαλίας, 1 αίθουσα φυσικής – χημείας. 1 αίθουσα ΑμΕΑ, βιβλιοθήκη με ειδική πρόβλεψη χώρου ΗΥ, 2 γραφεία διεύθυνσης και διδακτικού προσωπικού και ενιαίο εσωτερικό αύλειο χώρο.

2.Τη μονάδα φροντίδας προσχολικής αγωγής – διαπαιδαγώγησης έκτασης 512 τ.μ., αποτελούμενη από 4 αίθουσες διδασκαλίας, μαγειρείο- τραπεζαρία, χώρο ανάπαυσης, χώρο α' βοηθειών, εξεταστήριο δεξιοτήτων, 2 γραφεία διεύθυνσης και διδακτικού προσωπικού και ενιαίο εσωτερικό αύλειο χώρο.

3.Κυλικείο – αποθήκη έκτασης 30 τ.μ. με αντίστοιχο υπόγειο για ηλεκτρολογικές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις.

Η κατασκευή του συγκροτήματος έγινε από τους μηχανικούς και ανιψιούς της δωρήτριας, Φώτη Φραγκούδη και Νίκο Χασάπη.

Την άνοιξη του 2003 γίνεται ο αγιασμός της θεμελίωσης του κτιρίου, όπου φυσικά ήταν παρούσα και η ίδια και εκεί ανακοινώνει επισήμως για πρώτη φορά την απόφασή της να δωρίσει το κτίριο στο Δήμο Πτολεμαΐδας. Στις 23 Μαΐου 2003 στο συμβολαιογραφείο της Δήμητρας Τσατσαρέλη στη Θεσσαλονίκη υπογράφεται το δωρητήριο συμβόλαιο και έτσι εκπληρώνεται το μεγάλο όνειρο της σπουδαίας αυτής προσωπικότητας, όπως το είχε οραματιστεί χρόνια πριν από κοινού με την οικογένειά της. Άξιο λόγου είναι το εδάφιο του συμβολαίου στο οποίο φαίνεται η επιθυμία της δωρήτριας να μην αλλάξει ποτέ η ονομασία του σχολείου, το οποίο αναφέρει χαρακτηριστικά:

«... Το ανωτέρω Σχολικό συγκρότημα θα ονομάζεται εσαεί "ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΗ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ" θα τεθεί δε σχετική πινακίδα σε εμφανές μέρος του σχολείου, ποτέ δε και σε καμία περίπτωση δεν θα αλλάξει η ανωτέρω ονομασία...».

Η γεμάτη μεγαλοψυχία και γενναιοδωρία πράξη της Χριστίνας Βούλγαρη συγκινεί την πανελλήνια κοινή γνώμη και προβάλλεται από τα κεντρικά κανάλια της χώρας μας. Την πρώτη της συνέντευξη δίνει στη γνωστή δημοσιογράφο Άννα Παναγιωταρέα και ακολουθούν πολλές ακόμη, καθώς και σχετικά αφιερώματα. Η κ. Βούλγαρη παρά τη δημοσιότητα και την προβολή της γεμάτης αλτρουισμό πράξης της παρέμεινε μέχρι το τέλος σεμνή και ταπεινή, γεμάτη μεγαλοψυχία και ανιδιοτέλεια.

Αρχικά το σχολικό συγκρότημα που δώρισε στην πόλη μας η Χριστίνα Βούλγαρη λειτούργησε ως κέντρο εκπαίδευσης ενηλίκων, υποστηρίζοντας διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα και δομές για ενήλικες. Αργότερα αποφασίστηκε το σχολικό συγκρότημα να λειτουργήσει και ως Περιφερειακό Κέντρο Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Ενηλίκων Δυτικής Μακεδονίας και το Μάιο του 2007 στεγάστηκε στο εν λόγω κτίριο η 1η Πύλη Ανοικτού Πανεπιστημίου στην Ελλάδα, η οποία στέγασε επίσης τους φοιτητές του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, καθώς και άλλες δύο σημαντικές υποδομές, το σχολείο 2ης ευκαιρίας, το οποίο προσφέρει τη δυνατότητα στους ενήλικες που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση να αποκτήσουν τίτλο ισότιμο με αυτόν του Γυμνασίου, και οι θυρίδες νεανικής επιχειρηματικότητας, όπου οι νέοι μπορούν να ενημερώνονται

για επιχειρηματικά ζητήματα αλλά και για τις εν γένει δυνατότητες της επαγγελματικής σταδιοδρομίας τους.

Σήμερα στεγάζονται στη μία πλευρά του κτιρίου το Ειδικό Δημοτικό σχολείο, το Ειδικό Νηπιαγωγείο και το Ειδικό Εργαστήριο της Πτολεμαΐδας και στην άλλη πλευρά το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης, στο οποίο κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 ο Δήμος Εορδαίας σε συνεργασία με το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων υλοποίησε προγράμματα εθνικής εμβέλειας με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Οικονομία Επιχειρηματικότητα
- Ποιότητα Ζωής-Περιβάλλον
- Νέες Τεχνολογίες
- Γλώσσα και Επικοινωνία
- Κοινωνικές Δεξιότητες και Δράσεις
- Πολιτισμός και Τέχνη
- Προγράμματα Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων.

Παραμένοντας πιστή στην ιδέα της ότι η παιδεία προάγει τον πολιτισμό μιας χώρας, το έδειχνε με κάθε δυνατό τρόπο. Το απέδειξε και το 2004 με μία γενναιόδωρη προσφορά, όταν με δική της χορηγία εκδόθηκε για δεύτερη φορά το βιβλίο του αρχιμανδρίτη Νικηφόρου Π΄ Χρ. Μανάδη, αρχιερατικού επίτροπου της Εορδαίας με τίτλο «Εορδαία ένας αιώνας», το οποίο διανεμήθηκε δωρεάν στους μαθητές της Γ' Λυκείου σε όλα τα Λύκεια της Πτολεμαΐδας.

Στις 14 Οκτωβρίου 2003, παραμονή των Ελευθερίων της Πτολεμαΐδας, ο τότε Δήμος Πτολεμαΐδας διοργάνωσε εκδήλωση προς τιμήν της σπουδαίας δωρήτριας της πόλης μας, όπου και την ανακήρυξαν επίτιμη δημότισσα Πτολεμαΐδας, απονέμοντας της το αργυρό μετάλλιο της πόλης. Η ίδια ανακοίνωσε δημόσια πως είχε την πρόθεση να προχωρήσει και σε νέες δωρεές. Την ευεργέτιδα μας τίμησαν εκείνο το βράδυ ο σεβασμιότατος Μητροπολίτης μας κ. Θεόκλητος, ο Πρόεδρος της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας κ. Χαράλαμπος Παναγιωτίδης, ο Προϊστάμενος της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης κ. Παύλος Κοσμίδης και ο Πρόεδρος του Συλλόγου Μικρασιατών κ. Γιώργος Φίλιογλου, ο οποίος μάλιστα το ίδιο βράδυ της ανακοίνωσε και ψήφισμα του ΔΣ με το οποίο την ανακήρυξαν επίτιμο μέλος του συλλόγου τους. Ιδιαίτερη αίσθηση έκαναν οι δηλώσεις της ίδιας της Χριστίνας Βούλγαρη, οι οποίες φανέρωσαν ακόμα μια φορά τη σεμνότητα και την απλότητα του χαρακτήρα της. Συγκεκριμένα δήλωσε **«Δεν έκανα τίποτα. Απλά το χρέος μου»**, εξηγώντας πως η δωρεά του σχολικού συγκροτήματος ήταν επιθυμία των γονιών και των αδελφών της.

Η Χριστίνα Βούλγαρη έφυγε από την ζωή τον Αύγουστο του 2008. Τα έξοδα της κηδείας της καλύφθηκαν από το Δήμο Πτολεμαΐδας ως ένδειξη φόρου τιμής. Η ίδια, ωστόσο, παραμένει ζωντανή στη μνήμη μας για την ποιότητα του χαρακτήρα και για το έργο της. Ήταν μία γυναίκα πρότυπο για όλους, ιδίως σήμερα που η χώρα μας εκτός από την οικονομική κρίση βιώνει και τεράστια κρίση αξιών. Τόσο αυτή όσο και οι αδελφές της που αφιέρωσαν όλη τη ζωή τους στην εκπαίδευση και την κοινωνική προσφορά, επιδεικνύοντας ταυτόχρονα σεμνότητα, ταπεινότητα και μετριοφροσύνη πρέπει να αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση για όλους. Θα κλείσω το αφιέρωμα αυτό διαβάζοντας την έκφραση τιμής που ήταν χαραγμένη στην πλακέτα που απένειμε ο σύλλογος μας στην οικογένεια Βούλγαρη: **«Γιατί αντάμα με τις αείμνηστες αδελφές της εναπόθεσαν στη γενέτειρα πόλη την αγάπη τους με ευεργέτημα ανέανο, λυτρωτικό και ευγενές».** ...»

Από την ομιλία της δικηγόρου Αναστασίας Κατωτοκίδου, το έτος 2014, τότε γραμματέας του Συλλόγου «Εορδαική Εστία», στην πρώτη κοινή εκδήλωση των συλλόγων της Π.Ε. Κοζάνης, για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας που πραγματοποιήθηκε στο Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο Θεσσαλονίκης.

